Wat is de rol van de professionele hulpverlener, in het bijzonder de huisarts, in de zorg voor thuiswonende ouderen?

Haio: COPPENS Erika , KUL
Promotor: DE LEPELEIRE Jan , KUL
Praktijkopleider: FOUCKOVA Alice , Hofman Ingeborg , Segers Bart , TJOLLE Isabelle , VANDENECKER Kristiaan

Context: De zorgbehoefte bij ouderen zal zich steeds duidelijker manifesteren als gevolg van de toenemende levensverwachting. Dit stelt verschillende landen – waaronder ook België - voor medische en maatschappelijke uitdagingen. In deze masterproef focussen we op thuiswonende ouderen die al dan niet begeleid worden door een multidisciplinair team aan huis, met de huisarts als medisch expert en continue vertrouwenspersoon. Ons onderzoek kadert binnen het ruimere D-SCOPE project, dat voluit staat voor Detection, Support and Care for older people: Prevention and Empowerment. Concreet onderzochten we welke rol formele hulpverleners kunnen opnemen binnen de zorg voor thuiswonende ouderen in Vlaanderen. Bijzondere aandacht ging daarbij naar de huisarts.

Onderzoeksvraag: Wat is de rol van de professionele hulpverlener, en de rol van de huisarts in het bijzonder, in de zorg voor thuiswonende ouderen? Wat vinden de thuiswonende ouderen belangrijk? Wat schrijft de literatuur hierover?

Methode: Deze masterproef is tweeledig opgebouwd. Het eerste deel bestaat uit een grondige literatuurstudie van de huidige wetenschappelijke literatuur in de databases Medline en Web Of Science. Voor de literatuurstudie werden 2171 artikels gescreend, waarvan er 43 geselecteerd en volledig gelezen werden. Het CanMEDS-kader, dat 7 rollen telt die belangrijk zijn voor een goede medische beroepspraktijk, werd als referentiemodel gebruikt voor de toewijzing van de rollen van de formele hulpverleners in ons onderzoek. Het tweede deel omvat een kwalitatieve analyse van 57 interviews uit het D-SCOPE-project die at random werden geselecteerd en nagelezen. Vervolgens werd een thematische analyse uitgevoerd volgens de Quagol-methode. Het betrof een secundaire analyse op de bestaande D-SCOPE-dataset waarbij de codeboom bij elke stap verder werd verfijnd en aangepast.

Resultaten: Deze analyse resulteerde in 10 concepten met soms meerdere deelconcepten. De 10 concepten zijn: niet-gespecificeerde zorg van een professionele hulpverlener, houvast, continue vertrouwenspersoon, communicatie, zorgkwaliteit, (medische) zorg, organisatie van zorg, preventie, samenwerking en huisbezoek.

Conclusie: De resultaten van ons onderzoek toonden aan dat thuiswonende ouderen vooral behoefte hebben aan houvast, zorgkwaliteit en de huisarts als continue vertrouwenspersoon. Daarnaast hechtten ze belang aan blijvende opvolging, toegankelijke zorg en open communicatie. Toekomstig onderzoek moet zeker de standpunten van andere actoren in de eerstelijnszorg belichten, zoals mantelzorgers, professionele hulpverleners en huisartsen.